

Rocznik 1929. Nr. 7.

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 16-go lutego 1929 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy, Świętochłowice.
Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

1.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Obwieszczenie

w sprawie utworzenia Powiatowej Komisji do badania cen w Świętochłowicach.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31. VIII. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) o zabezpieczenie podaży przedmiotów powszedniego użytku, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o regulowaniu cen z dnia 19. VII. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 761) i rozporządzenia o cenach maksymalnych z dnia 4. VIII. 1914 r. (Dz. U. str. 339) oraz zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 17. X. 1928 r. P. H. 1273/66 powołuję

Powiatową Komisję do badania cen w Świętochłowicach.

Przedmiotami obrad Komisji do badania cen są ceny na mąkę, pieczywo, słoninę, szmalec, wyroby masarskie, mleko, masło, jaja, ziemniaki i inne artykuly powszechnego użytku, oraz odzież, obuwie, nafta, węgiel i żelazo. —

Komisja składa się z równej ilości przedstawicieli konsumentów z jednej strony a przedstawicieli rolnictwa i przemysłu z drugiej i działa pod moim przewodnictwem wzgl. mego zastępcy.

Na członków Komisji wzgl. ich zastępcy powołuje się:

a) ze strony konsumentów:

L. p.	Rodzaj przedmiotu badania cen	Charakter urzędowy	Imię i nazwisko	Zawód	Adres
1	wszystkie rodzaje przedmiotów powszechnego użutku	członek	Brzęczka Teofil	sekr. Centr. Związku Górn. w Katowicach	Godula, Kościuszki
2	"	"	Gliklich Franciszek	prac. kop.	Brzeziny, Mickiewicza 11.
3	"	"	Hawełka Karol	kolejarz	Swiętochłowice, Kol. Graż.
4	"	"	Kapica Jan	maszynista	Hajduki W., Kol. Hutnicza 12.
5	"	"	Kampa Piotr	murarz	Ruda, baraka przy Sz. Wal.
6	"	"	Klepek Paweł	ślusarz	Swiętochłow. Bytomska 15.
7	"	"	Kolonder Wilhelm	fryzjer	Łagiewniki, Sienkiewicza 19.
8	"	"	Kopiec Józef	dozorca	Lipiny, Sw. Jana 2.
9	"	"	Hubik Paweł	sekr. ZZP.	Swiętochłow., Czarnolesna
10	"	"	Mańka Augustyn	elektrykarz	Łagiewniki, Srednia 5.
11	"	"	Noglega Robert	zawiad. ceg.	Chebzie, Janasa 7.
12	"	"	Sosna Józef	dozorca	Chropaczów, Bytomska 36.

b) ze strony producentów:

L. p.	Rodzaj przedmiotu badania cen	Charakter urzędowy	Imię i nazwisko	zawód	Adres
1.	zboże	członek zastęp.	Wojcik Szczepan Rak Piotr	rolnik „	Dąbrówka W., 3. Maja 264 Łagiewniki, Sienkiew. 40
2.	przemiał zboża	członek zastęp.	Będkowski Wiktor Rak Józef	młynarz „	Kamień, Młyn Opara Łagiewniki, Sienkiew. 19
3.	handel mąką	członek zastęp.	Goj Józef Socha Józef	kupiec „	Hajduki W., Krakowska 44 „ „, Król,-Hucka 9
4.	pieczywo	członek zastęp.	Potyka Longin Gadacz Józef	piekarz „	Lipiny, Król,-Hucka 21 Świętochł. Długa 58
5.	mięso i jego przetwory	członek zastęp.	Adamek Antoni Janas Hugon	rzeźnik „	„ Farna 10 Szarlej, Kościuszki 12
6.	nabiał	członek zastęp.	Gajda Antoni Jarczyk Józef	mlecarz „	Świętochł. Apteczna 9 Hajduki W., Jagielońska 6
7.	ziemniaki, jarzyna i jaja	członek zastęp.	Komander Franciszek Libera Karol	handlarz „	Świętochł. Bytomska 24 Hajduki W., 16. lipca 29
8.	odzież	członek zastęp.	Zgrzebniok Rudolf Respondek Jakób	krawiec „	Świętochł., Wolności 41 Hajduki W., Krakowska 1
9.	obuwie	członek zastęp.	Olszówka Wincenty Szaefer Józef	szewc „	Świętochł., Wolności 17 Hajduki. W., 16. lipca 37
10.	nafta	członek zastęp.	Inż. Giziński Bronisł. Szymczak Stanisław	inżynier handlarz nafty	Hajduki W., Kolejowa Świętochł., Długa 1
11.	węgiel	członek zastęp.	Pietrykowski Bronisław Czechowski Marjan	Dyr. kop. „	Ruda, Korfantego 11 „ , przy Szyb. Walent 24
12.	żelazo	członek zastęp.	Brunon Absalon Wlodasz	Dyr. hutn. insp. hutn.	Nowy-Bytom, Halera 10 Świętochłowice

Zadania Komisji prawa i obowiązki oraz sposób zwoływania posiedzeń określa (niżej jako załącznik podany) regulamin Komisji do badania cen.—

Komisja ma charakter doradczy. Ceny **maksymalne** ustala Starosta po zaopinjowaniu przez Komisję.

Świętochłowice, dnia 11. lutego 1929 r.

Starosta

(—) Szaliński

2.

Województwo Śląskie
w Katowicach.
L. dz 1273/66

Dot.; Cen maksymalnych.-

Regulamin

Komisji badania cen.

Zadaniem komisji jest wydawanie opinji w sprawach:

a) o przekroczenia rozporządzeń wydanych na podstawie Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31. VIII. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91. p. 527),
b) o wysokości cen artykułów powszechnego użytku,
c) o zasadach kalkulacji cen poszczególnych artykułów,
d) zwyżki cen artykułów,
e) wysokość kosztów produkcji. wymiany itp.

Członkowie komisji ich prawa i obowiązki.

Członków komisji powołuje kierownik władzy administracyjnej I. instancji.

Przewodniczącym komisji jest z urzędu kierownik władzy administracyjnej I. instancji względnie jego zastępca.

Komisja winna się skadać przynajmniej z sześciu członków i odpowiedniej ilości zastępców, a w skład ljej winni wejść w równej ilości przedstawiciele konsumentów z jednej strony a handlu, rolnictwa i przemysłu z drugiej strony.

Przedstawicieli konsumentów powołuje się z pośród delegatów spółdzielni spożywców, związków rolniczych i pracowniczych.

Podadto do komisji mogą być powołani w miarę potrzeby rzeczoznawcy, jednak tylko w charakterze doradczym.

Obowiązkiem członków komisji jest:

1. regularne uczestniczenie w posiedzeniach komisji.
b) wykonywanie wszelkich czynności przewidzianych w ust. 1 niniejszego regulaminu a zleconych przes komisję względnie przewodniczącego.

Natomiast członkowie komisji mają prawo:

a) swobodnego wypowiadania się o sprawach będących przedmiotem obrad komisji, stawiania wniosków oraz prawo głosowania co do przyjęcia względnie orzucenia uchwał wniosków i rezolucji komisji.

W razie nie obecności członka przyjmuje jego zastępca ,wszystkie jego prawa i obowiązki.

O ile komisja składa się z większej ilości członków, wówczas może obradować w sekcjach.

Przepisy odnoszące sie do składu komisji, jej, czynności, praw i obowiązków członków mają w sekcjach analogiczne zastosowanie.

Zwoływanie posiedzeń.

Posiedzenia komisji zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby wzkazując miejsce i czas posiedzenia.

O zwołaniu komisji winni być członkowie zawiadomieni przynajmnej 24 godzin przedtem. W wypadkach pilnych można od tej zasady odstąpić.

Uchwały komisji zapadają zwykła większością głosów bez względu na ilość obecnych. jednak z zastrzeżeniem obecności przynajmnej jednego przedstawiciela konsumentów i jednego przedstawiciela handlu lub rolnictwa względnie przemysłu.

WOJEWODA:
(—) Dr. Grażyński.

3.

Zatwierdzam p. Piotra Ludygi z Łagiewnik jako sekretarza Urzędu Okręgowego w Łagiewnikach.

Świętochłowice, dnia 31. stycznia 1929 r.

Starosta
(—) Szaliński.

4.

Dot. wyłudzania wsparć.

1. Robert Staszewski, ur. 5. VI. 1901 w Illije, pow. Sucznawa na Bukowinie,
2. Karol Wencowski, lat 33, ur. w Durdach, pow. Tarnobrzeg,
3. Michał Bilski, ur. w r. 1895 w Olszanicy, pow. Tłumacz,
4. Gizela Hersz, owdowiała Garfunkel, ur. w Budapeszcie, przyn. do Buczacza, zamieszkała w Tarnopolu, ul. Żydowska L. 2.
5. Franciszek Ostrowski, włóczęga lat 22, przyn. do gminy Kąt teustecki,
6. Zygmunt Witkowski, syn Andrzeja i Honoraty, ur. 1908
7. Józef Malina ur. r. 1885 z Sieniawy (pow. Jarosław)
8. Jakób Surówka, ur. w r. 1886 z Hubicz, pow. Drochobycz,
9. Józef Dobosz, lat 22, Srogowa górnego, pow, Sanok,
10. Chaja Uher, zw. Jolles z Chyrowa, pow. Stary Sambor,
11. Djonizy Wróblewtki, ur. w r. 1880 z córką Marją z Drohobycza
12. Markus Leitner, false Leinwohl, lat 58,
13. Daniel Hryb, z Waniowic, pow. Sambór,
14. Stefan vel Henryk Czuhajewicz zam. w Pińsku

15. Aleksander Hakuła, „ „ „
16. Anna Kubasik „ „ „
17. Tekla Buśko „ „ „
18. Michał Drelich ur. i przyn. do gminy Nockowa pow. Ropczycki
19. Wilczak Jan, lat 49 z Biłgoraju pow. Biłgoraj woj. Lubelskie,
20. Jan Kadełka, urodzony 23-go stycznia 1864 r. w Zaleniu pow. Krotoszyn.

włóczą się po kraju i wyłudzają pod różnemi pozorami zapomogi od związków komunalnych.

Powyższe podaje się do wiadomości z tem, że ewentl. wypłacone kwoty zwracane nie będą.

Świętochłowice, dnia 5. II. 1929 r.

Przewodniczący
Wydziału Powiatowego
(—) Szaliński

5.

KOMUNIKAT.

Starostwo Świętochłowice.

Z dniem 15 lutego 1929 r. został p. Wicestarosta Dr. Kostka do dnia 9 marca 1929 r. urlopowany. Zastępstwo objął p. referendarz Korol.

Towarzystwo Urbanistów Polskich (ul Koszykowa Nr. 55 w Warszawie) przystąpiło do organizacji i kursu dokształcałącego dla ogrodników miejskich, który rozpocznie się 15 lutego br.

Opłata za kurs wynosi 20.— zł od osoby.

Starostwo uznając potrzebę prowadzenia takich kursów podaje poniżej program kursu do wiadomości czynnikom zainteresowanem. —

Towarzystwo Urbanistów Polskich

Pierwszy kurs dokształcający dla ogrodników miejskich od 15 Lutego do 1. marca 1928 r.

Kierownik kursu: Inż. Mag. Z. Rudolf.

	godz.
1. Organizacja samorządu miejskiego. Dr. Rudolf Sikorski	4
2. Rola plantacyj w oganizmie masta:	
a) pod względem estetyki - Prof. E. Jankowski	2
b) pod względem hogjeny - Inż. Z. Rudolf	1
3. Organizacja działu ogrodnictwa w gospodarce miejskiej.	
P. L. Danielewicz (Warszawa) P. W. Marciniec (Poznań) P. st. Piątkowski (Lwów) P. Gause (Kraków)	4
4. Zasady zakładania plantacyj miejsk.	
a) projektowanie - p. W. Kronnenberg	8
p. Arch. Fr. Polkowski	3
b) prowadzenie - F. Szanior	5
5. Materjał roślinny:	
a) charakterystyka odmian - Porf. P. Hoser	5
b) stosowanie - W. Danielewicz	6
6. Urządzenia techniczne:	
a) cieplarnie, szklarnie i skrzynie belgijskie - St. Zaykowski	2
b) Urządzenia sanitarne - Inż. Z. Rudolf	1
7. Urządzenia Sportowe:	
a) znaczenie społeczne - ppłk. J. Ulrich	1
b) strona techniczna - Inż. E. Norweth	3
8. Ogródki działkowe - W. marciniec	2
9. Ogródki szkolne - Prof. W. Gorjaczkowski	1
Razem:	48 godz.

Ćwiczenia i wycieczki codziennie od 9—13.

W dniu 7. bm. odbyło się posiedzienie Zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności powiatu świętochłowickiego.

Prócz licznych wniosków o pożyczki rozpatrywano projekt nowego statutu przez Komisję Budżetowo—finansową z ramienia Wydziału Powiatowego.

Statut został przez Komisję Budżetowo—finansową przyjęty i zostanie przedłożony na następne posiedzienie Sejmiku Powiatowego do uchwalenia.

Zarząd Powiatowej Kasy Oszczędności uchwalił udzielić w kilku wypadkach dyskont weksli, przyznał rachunki otwarte firmom handlowym i uchwalił w licznych wykadkach pożyczek. Ogółem uchwalono udzielić 254 500,—zł. kredytu.

W końcu rozpatrywano sprawy administracyjne i personalne.

Inwentarz żywy
w powiecie świętochłowickim.

Pierwszy spis inwentarza żywego w Polsce niepodległej odbył się w 1921 r. Śląsk objęty został dopiero późniejszem spisem przeprowadzonym przez Starostwa i Urzędy gminne w dnaich od 1—10 grudnia 1927 r. według stanu z dnia 30. listopada

tegoż roku na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 17 października 1927 r. Wyniki tego spisu zestawione zostały w kwartalniku statystycznem: tom V, zeszyt 2 z 1928 r. Poruwnując spis z 1927 r. z poprzedniemi przed-i powojennemi, stwierdzić można odnośnie do wszystkich obszarów obecnej Rzeczypospolitej:

1. W czasie wojny nastąpił katastrofalny spadek liczby owiec, znaczny spadek bydła rogatego i mniejszy spadek liczby koni i trzody chlewnej.
2. Następny okres 6-cio letni przyniósł:
   a) ogromny wzrost liczby koni i trzody chlewnej, kiedy nie tylko wyrównały się straty wojenne ale niewątpliwie pogłowie stało się liczniejsze niż przed wojną,
   b) poprawa stanu bydła rogatego, gdzie mamy liczby niedalekie od przedwojennych,
   c) dalszy spadek liczby owiec

Zestawienie obejmujące całą Polskę.

Lata	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
	tysiące sztuk			
Okres przedwojenny (1907-1910)	3 496	8 664	5 487	4 473
1921 30. IX.	3 290	8 063	5 287	2 193
1927 30. XI.	4 127	8 602	6 333	1 918

Większa część inwentarza oczywiście jest skupiona na wsi.

Na 100 ha powierzchni użytkowanej rolniczo otrzymujemy następujące cyfry w Województwie śląskiem:

	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
Śląsk	11,3	48,4	45,1	1,2

województwo śląskie jest zatem pod względem bydła rogatego i trzody chlewnej stosunkowo bogate, zajmując 2 miejsce w całym kraju.

W poszczególnych powiatach śląskich na 100 ha ziemi użytkowanej rolniczo przypada

Powiaty	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
Bielsko	11,5	64,9	47,5	0,4
Cieszyn	7,6	52,7	47,8	5,6
Katowice	17,1	18,2	70,9	0,2
Lubliniec	12,1	46,8	29,0	0,3
Pszczyna	10,7	50,9	39,2	0.2
Rybnik	11,7	48,7	45,5	0,4
Swiętochłowice	28,7	17,9	118,2	0,2
Tarn. Góry	10,3	36,2	39,6	0,3

Z uwagi na to, że powiat świętochłowicki jest co do obszaru najmniejszym powiatem Polski, wykazuje on najwyższe liczby koni nietylko w województwie śląskiem i przewyższa stosunkowem bogactwem nawet powiat morski w województwie pomorskiem a w hodowli trzody chlewnej zajmuje gorujące miejsce.

W stosunku inwentarza żywego do liczby ludności województwo śląskie, rzecz jasna, zajmuje jako obszar najbardziej uprzemysłowiony ostatnie miejsce i zgodnie z tem wykazuje wyłącznie przemysłowy powiat świętochłowicki najmniejszy odsetek.

Liczba inwentarza żywego wynosi na 1 000 ludności w powiecie świętochłowickim: konie 10,3 bydło rogate 6,4, trzoda chlewna 42,6, owce 0,1.

Wedle ogólnej statystyki krajowej najsłabiej w stosunku do liczby ludności zaopatrzony jest w inwentarz żywy południowo-zachodni kąt Polski tj. zachodnia część województwa krakowskiego, południowo zachodnia część województwa kieleckiego i województwo śląskie, jednem słowem całe zagłębie przemysłowe. Mimo zatem wysokich absolutnych cyfr inwentarza liczby stosunkowe są niskie, na co niewątpliwie wpływa na obszarach przemysłowych rozwój mechanicznych środków komunikacyjnych, kolei, tramwajów, samochodów itp.

Ciekawem jest wyjaśnienie ogólnego stosunku produkcji zwierzęcej do roślinnej w poszczególnych rejonach. Z braku danych dotyczących uprawy wszystkich roślin w poszczególnych powiatach, należało się ograniczyć do sześciu ważniejszych ziemiopłodów: pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa, ziemniaków i buraków cukrowych, które stanowią gros produkcji roślinnej tak pod względem wartości jak i powierzchni użytkowanej rolniczo. W stosunku do jednostki powierzchni uprawionej temi sześciu ziemiopłodami przeliczono inwentarz żywy (sposobem Goltza) na t. zw. teotyczne bydło rogate (1 sztuka bydła rogatego — 4,5 konia — 4 świniom — 10 owcom).

Na 100 ha przypada bydła teoretycznego wogóle:

Polska	118,8
Śląsk	125,0

W poszczególnych powiatach śląskich przedstawia się stan następujący:

Bielsko	82,9	Pszczyna	101,4
Cieszyn	569,6	Rybnik	104,1
Katowice	68,6	Swiętochłowice	107,1
Lubliniec	518,6	Tarn. Góry	84,6

Konie dorosłe w wieku roboczym stanowiły w całej Polsce 83,6% ogólnej ilości końskiego pogłowia.

Najwyższy odsetek koni z wzrostem wyżej 148 centymetrów (wstosunku do ogółu koni od 4-16 lat wieku) wykazują województwa poznańskie (83,5%) i śląskie (82,5%).

Krowy w Polsce w stosunku do ogółu bydła rogatego stanowią 67,2%.

Stan hodowli krów w poszczególnych powiatach śląskich:

Bielsko	70,3	Pszczyna	66,1
Cieszyn	68,8	Rybnik	63,7
Katowice	70.8	Świętochłowice	85,6
Lubliniec	62,5	Tarn. Góry	68,2

Hodowla wołów w województwie śląskiem równa się zeru.

Gospodarstw wiejskich, posiadających trzodę chlewną było w Polsce ogółem 69,3% wszystkich gospodarstw wiejskich. Najwięcej powszechną jest hodowla trzody chlewnej w województwach zachodnich.

Przypada sztuk na gospodarstwo

w Polsce	2,4
na Śląsku	2,2
w powiecie Świętochłowice,	1,4

W całej Polsce tylko 14,1% gospodarstw wiejskich posiada owce.

Przypada na gospodarstwo:

w Polsce	3,7
na Śląsku	4,4 sztuk
w powiecie Świętochłowice	1,7 „

6.

OGŁOSZENIA.

Druk K. Leksan, Świętochłowice.